

Sensommerrejse i Holland 2017

Vi har på vores mange rejser ikke tidligere besøgt Holland. Vi har hørt fra flere af vores bekendte om deres oplevelser, men vi har for det meste hørt om de store og flotte tulipanmarker i foråret. Her i sensommeren er der ikke så mange tulipaner tilbage, rettere sagt: Der er ikke nogle, men der måtte da være noget andet at se på, syntes vi - det var der også!

Vi vidste godt, at der var kanaler i Holland, men vi var ikke forberedt på det omfang af kanaler, vi så. Der var store kanaler med flodbåde, små kanaler hvor der var en lille båd i, nogle hvor der ikke var andet end andemad. Udbuddet af kanaler var massivt!

I mange områder havde ejendommene en bil parkeret på vejen på den ene side af huset og en båd liggende i kanalen på den anden side af huset.

Meget markant for kanalsystemet er, at så snart en vej krydser en kanal, er der installeret en oplukkelig bro og ansat en brovagt, der holder øje med, om skibe og både, der er højere end broens frihøjde, har brug for at passere. Så går bomme ned, mens advarselstoner lyder, og de spærrer vejbanen for gående, cyklende og bilister mens båden(e) passerer.

I København har vi mange cykler. Men i Holland er der langt flere – overalt!! Mange er batteridrevne og på de hyggeligste små toppede brostens gågader i gamle byer sniger de sig ind på én bagfra – tyst og stille, men farligt! For de har enorm fart på, og viger ikke for noget! I flere rundkørsler har alle vigepligt for cyklister på cykelstierne. Det er lidt uventet.

Så snart man nærmer sig en lille, hollandsk by møder man markante bump med striber på langs ad gaden til advarsel. I mange byer er vejene ikke asfalterede, men i stedet brolagte med røde sten i smukke mønstre – med bump overalt. Ofte er farten maksimeret til 30 km/t, og bumpene tillader bestemt ikke mere!

Et andet hollandsk speciale er rundkørsler. Emnet rundkørsler må have været et obligatorisk kursus på vejdesignerens indledende studier, for de er

overalt! Måske fås de i pakker med 10 ad gangen for en reduceret pris? Holland er oversået med rundkørsler!

Til at finde de forskellige AC pladser brugte vi All The Aires (Belgien, Luxembourg, Holland) samt Bord Atlas og Camper Contact.

Helt som vi plejer, havde vi ingen planer på forhånd, men kom lidt hovedkulds ind i Holland efter at have haft et par fine overnatninger i Tyskland på vejen ned i et helt fantastisk sensommervejr – faktisk lidt for varmt. Én dag var det 28-29 grader – i skyggen, og da det om natten blev regn, var de 25 grader i næsten 100% fugt næsten ubærlige.

Vi vil lige reklamere lidt for en tysk plads nær Witschhafen, som i Bordatlas kaldes "An der Elbfähre" og som er særdeles fin. Adressen er ca. Glückstadter Strasse 2, den ligger til venstre lige efter man lander med færgen fra Glückstadt. N. 53° 47'10,2", E 9° 20'25,5".

Pladsen er omkranset af træer som giver lidt skygge og læ. Den er gratis, men der står en bøsse man frivilligt kan putte lidt penge i, og der er fra de bedste pladser udsigt til Elben. Faciliteterne ligger et par km fra pladsen på Ziegelstrasse (der er henvisning på pladsen) og er til gratis afbenyttelse efter samme princip.

Men tilbage til Holland, hvor vi fandt en fantastisk skøn plads i byen Musselkanaal. Pladsen ligger på en halvø mellem 2 kanaler (N 52°55'36,8" E 7°0'51,3").

Vi var stadig heldige med vejret og kunne sidde lidt ude, selvom det nu blæste og var blevet en del køligere, ca. 20-22 grader. Underholdningen bestod i ren afslapning og i at se på alle dem, der fiskede i kanalerne, om de fangede noget må stå hen i det uvisse.

Vi gik nogle gode ture rundt i byen, der var placeret langs kanalen og fik købt ind i nogle Hollandske butikker og oset i andre og i Lidl. Det er sjovt at se, hvordan maden og udvalget – selv i en Lidl – varierer med landet. Fravær af rugbrød var slående og overraskende. Der findes kun én slags vakuumpakkede tynde rugbrødsskiver, der alene består af hele kerner.

Vi spiste en aften i en restaurant som hed Ramses, det var godt nok et Egyptisk

navn, men maden var ikke særlig Egyptisk. Til gengæld var den rigtig god, der var nok af det, og vi fik resterne med hjem, så der var nem mad til flere dage.

På pladsen var en lille hund som gerne ville spille bold, bolden var større end den selv, men det var ikke noget problem, den blev ved i ét væk og havde et utroligt energiniveau.

Prisen på AC-pladsen var 11,30€ incl. turistskat, strøm, vand, tømning, brusebad (det tager vi nu altid i camperen, det er lettest og så er det altid rent) og toiletter (også handicaptoliet). Der var også WiFi, men det var overbelastet og sløvt, så vi brugte vores telefonabonnement i stedet. Endelig kunne man vaske og tørre tøj (én maskine af hver) – mod 3 hhv. 4€.

Selvom det var svært at løsrive sig fra denne smukke plads, var det jo kun begyndelsen. Vi havde i den nordlige del af Holland glemt at se på en del borge og vindmøller (de var vist på vores meget detaljerede kort) og et tårn i Leuwarden, som kort efter det blev påbegyndt, begyndte at hælde kraftigt til siden.

Arkitekten hængte sig af denne årsag. Så vi måtte op til Leeuwarden, der har nogle små AC pladser ret centralt, og se på sagerne. Vi var heldige, at der netop var én ledig plads til os på den mest centrale (N53°12'18,9", E5°47'48,6", 6,5€/24t incl. el), hvor der kun 2 egentlige AC-pladser (men plads til flere), og som lå lige ved den kanal, der omgiver hele bycentret i zig og zag med masser af broer, store og små både og gamle træskibe hvoraf mange fungerede som husbåde med planter og postkasser.

Nær AC pladsen, langs kanalen var sat en masse borde op, vi fandt ud af, at der skulle være kunst- og aktivitets marked næste dag med henblik på at få folk engagerede i de lokale foreninger.

Markedet var rigtig godt besøgt. Heldigvis kom folk på cykler og på et tidspunkt var der en enorm samling af cykler. Hvis de var kommet i biler, ville det ikke være til at være der.

Møllerne ved Leuwarden så vi i landskabet – men borgene opdagede vi ikke. Til gengæld havde vi fået en fin oplevelse af byen og fik en god snak med mange i boderne.

På vores vej gennem Holland lagde vi mærke til, at husene lå trukket tilbage fra vejen, så byerne virkede "luftige" og at husene var meget velholdte. Det samme var udenoms arealerne og der var mange grønne områder i byerne og langs vejene. Rundt om ved huse, veje og pladser var masser af blomster, der pyntede gevaldigt. Det var vist typisk, at husene havde gavlen ud mod vejen.

Det, der sommetider kunne blive ret så "spændende", var de meget smalle veje, vi ind i mellem var ude for, når vi via GPS'en skød genvej gennem landskabet. Her var veje så smalle, at to almindelige personbiler ikke kunne passere hinanden, og derfor var der typisk vigepladser på begge sider af vejen, med ca. 100-200 meter imellem.

Ved at tale med en politibetjent/p-vagt i Elburg, hvor vi ville overnatte på en stor, offentlig parkeringsplads uden afmærkninger fordi AC-pladsen optaget af en byfest, fandt vi ud af, Holland har særlige P-regler (også) for autocampere i hver by - ligesom Danmark havde i "gamle dage" for 1 år siden. I Elburg er der en lokal bestemmelse om, at det ikke er tilladt at parkere i AC på offentlige pladser mellem solnedgang og solopgang. Han fortalte, hvis vognen var for lang til en parkeringsbås, måtte man godt måtte holde over to båse, men inden for side stribene, med mindre der var særlige anmærkninger om båse på P-skiltet.

Politibetjenten/P-vagten fortalte også at næsten hver by har deres egne parkeringsregler. De er tilgængelige på internettet, men kun på Hollandsk!! Han fortalte også, at man på de tidsbegrænsede p-pladser skal man bruge en særlig blå parkeringsskive, som han mente kunne købes hos boghandlerne. Vores automatiske P-skive er ikke lovlig – fordi den er automatisk!

Holland er et symbol på herlige oste, og i Gouda parkerede vi på byens AC plads "klein Amerika" N 52°00'42.8", E 4°42'56,3" formentlig 1,7€/time! – eller 8€ for en dagsbillet, gratis om natten. Vi skulle nemlig på byens ostemarked, der finder sted hver torsdag morgen fra april til september. Der var en begrænset mængde oste, men meget andet marked, da vi var der, og vi hørte i en kommentar, at vi var der for sent (primo september). Men ost fik vi smagt og købt. På markedet til en rimelig pris – og i denne specialbutik til en særdeles urimelig pris. Til gengæld havde de et utal af oste med alle mulige smagstilsætninger, og der var gratis smagsprøver af dem alle (vist nok).

Vi havde set, at der i en by ved navn Ouderwater er et heksemuseum. Sådan et havde vi aldrig set, så det måtte vi besøge.

Museet handlede for det meste om heksebrænding, og hvilken metoder man brugte, for at konstatere om personen var en heks. Den mest simple metode var vejning, og hvis man blev fundet for let, ja så blev der fyret op under én. Måske stammer udtrykket "vejet og fundet for let" derfra.

Lejf blev vejet og var tung nok til, at få et certifikat på, at han ikke var heks.

Havde han ikke været tung nok, havde han måtte ty til den samme metode, som de rige dengang brugte: Nemlig frem med pungen og betal. Penge var også dengang en god ting at have, og nogle reddede livet ved det.

Selv i dag er rede penge godt at have med i Holland, for man bruger lokale betalingskort og mange steder kan man ikke betale med Visa, fandt vi ud af, f.eks. efter at have spist god mad på en restaurant.

At besøge Holland var for os en meget positiv oplevelse. Det er let at tale med folk, fordi alle kan engelsk i rimelig grad (og lidt tysk), og folk er venlige og hjælpsomme. Der er fine AC pladser mange steder - også helt centralt i byerne - til meget rimelige priser, og der er et spændende udvalg af specialøl, hvilket vi værdsætter. Vi vil bestemt komme tilbage til Holland igen og bruge mere tid til at opleve landet.

Lejf og Jytte